

Kristus před Pilátem a Herodem odsouzen k smrti.

“Ukřižován umřel, pohřben jest.”

Velekněží se staršími lidu a vykladateli Písma, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, že vydají Ježíše na smrt. Celé shromáždění povstalo, dali Ježíše spoutat a vedli ho od Kaifáše do vládní budovy, aby ho odevzdali místodržiteli Pilátovi.

Mt 27, 3-11

Když teď zrádce Jidáš viděl, že Ježíš je odsouzen, hnulo se v něm svědomí. Přinesl velekněžím a starším těch třicet stříbrných nazpátek a řekl: ”Zhřešil jsem, zradil jsem nevinnou krev.” Odpověděli mu: ”Co je nám do toho? To je tvá věc.” Tu hodil ty stříbrné dovnitř chrámu, utekl odtud, šel a oběsil se. Velekněží vzali ty peníze a řekli: ”Do chrámové pokladny je dát nesmíme, protože je to odměna za krev.”

Usnesli se tedy, že za ně koupí ”Hrnčířovo pole” na pohřbívání cizinců. Proto se tomu poli až do dneška říká Krvavé pole. Tak se splnilo, co řekl prorok Jeremiáš: ”Vzali třicet stříbrných, odhadní cenu za toho, kterého Izraelité tak odhadli a dali je za hrnčířovo pole.

Ježíš pak byl předveden před místodržitele.

Bylo časně ráno. Velekněží sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvřili, ale aby mohli jít velikonočního beránka.

Polát tedy vyšel k nim ven a zeptal se: ”Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?” Odpověděli mu: ”Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.” Pilát jim řekl: ”Vezměte si ho a suďte podle vašeho zákona.” Židé mu odpověděli: ”My nemáme právo nikoho popravit.” Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře.

Velekněží začali na něj žalovat: ”Zjistili jsme, že tento člověk rozvrací náš národ; brání odvádět daně císaři a sám se vydává za Krále Mesiáše.”

Pilát se vrátil do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho: ”Ty jsi židovský král?” Ježíš odpověděl: ”Říkáš to sám od sebe, nebo ti to řekli o mně jiní?” Pilát odpověděl: ”Copak jsem já žid? Tvůj národ, tvoji velekněží mi tě vydali. Čeho ses dopustil?” Ježíš na to řekl: ”Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.” Pilát se ho zeptal: ”Ty jsi tedy přece král?” Ježíš odpověděl: ”Ty to říkáš: Jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.” Pilát mu řekl: ”Co je pravda?”

Po těch slovech vyšel zase ven k židům. Řekl jim: ”Já na něm neshledávám žádnou vinu.”

Avšak velekněží proti němu přednesli mnoho žalob. Pilát se ho znovu zeptal: ”Nic neodpovídáš? Slyšíš přece, co všechno na tebe žalují!”

Ježíš mu však už vůbec nic neodpověděl, tak že se Pilát divil. Ale velekněží naléhali a říkali: "Pobuřuje lid svým učením po celém Judsku, počínajíc Galileou až sem!" Jakmile to Pilát uslyšel, zeptal se, zdali je ten člověk Galilejec; a když se dozvěděl, že je z Herodovy vládní oblasti, poslal je k Herodovi, který se také v těch dnech zdržoval v Jeruzalémě.

Jakmile Herodes spatřil Ježíše, velmi se zaradoval. Už dávno si ho přál vidět, protože o něm slýchal a doufal, že uvidí, jak dělá nějaký zázrak. Kladl mu tedy mnoho otázek, ale on vůbec neodpovídal. Velekněží a vykladatelé Písma stáli při tom a urputně na něj žalovali. Tu mu Herodes i se svými vojáky dal najevo, že jim pohrdá a ztropil si z něho posměch; dal ho obléci do bílých šatů a poslal ho nazpět k Pilátovi.

V ten den se Herodes a Pilát spřátelili. Před tím totiž žili spolu v nepřátelství.

Pilát svolal velekněze, členy velerady i lid a řekl jim: "Přivedli jste mi toho člověka, že prý pobuřuje lid. Já sám jsem ho vyslechl ve vaší přítomnosti, ale neshledal jsem, že by se tento člověk provinil něčím z toho, co na něj žalujete. Ale Herodes také ne, vždyť nám ho posílá nazpět. Prostě nespáchal nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím."

Bylo zvykem, že o svátcích místodržitel propouštěl lidu jednoho vězně, o kterého požádali. Tehdy právě měli pověstného vězně, jmenoval se Barabáš, který se při vzpouře ještě z jinými vzbouřenci dopustil vraždy. Lid se přivalil nahoru a začal Piláta prosit o to, co pro ně vždycky dělával.

Pilát jim řekl: "Chcete, abych vám propustil židovského krále?" Věděl totiž, že ho velekněží vydali z nenávisti.

Velekněží však poštvali lid, ať jim raději propustí Barabáše. Mt 27, 20

Pilát se znovu zeptal: "Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?" Oni začali křičet: "Na kříž s ním!" Pilát jim však namítl: "Co však špatného udělal? Neshledal jsem na něm nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím."

Oni však křičeli ještě více: "Na kříž s ním!" A jejich křik se stále stupňoval.

Propustil jim tedy Barabáše a Ježíše dal zbičovat. Místodržitelovi vojáci odvedli Ježíše dovnitř dvora, to je do vládní budovy a svolali k němu celou četou. Svlékli ho, přehodili mu nachově rudý plášť, upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali rákosovou hůl, klekali před ním a posmívali se mu: "Bud' zdrav, židovský králi!"

Plivali na něj, brali mu hůl a bili ho po hlavě.

Pilát vyšel znovu ven a řekl židům: "Hled'te, dám vám ho vyvést, abyste uznali, že na něm neshledávám žádnou vinu."

Ježíš vyšel s trnovou korunou a v nachově rudém plášti. Pilát jim řekl: "Ejhle, člověk!"

Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet: "Ukřižuj, ukřižuj ho!" Pilát na to řekl: "Vezměte si ho vy sami a ukřižujte, neboť já na něm

neshledávám žádnou vinu.” Židé odpověděli: ”My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože ze sebe dělal Syna Božího.”

Když Pilát uslyšel toto slovo, ulekl se ještě více. Vešel proto zase do vládní budovy a zeptal se Ježíše: ”Odkud přicházíš?” Ježíš mu však nedal žádnou odpověď. Pilát mu řekl: ”Nechceš se mnou mluvit? Nevíš, že mám moc tě propustit a že mám moc tě ukřižovat?” Ježíš odpověděl: ”Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shůry. Proto větší vinu má ten, kdo mě tobě vydal.”

Pilát se ho proto snažil propustit. Ale židé křičeli: ”Když ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!”

Jakmile Pilát uslyšel tato slova, nařídil vyvést Ježíše ven a zavedl ho k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba, hebrejsky Gabbatha. Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne.

Když zasedl ke stolu, poslala k němu jeho žena se vzkazem: ”Ty nic neměj s tím spravedlivým člověkem! Kvůli němu jsem dnes ve snu mnoho vytrpěla.”

Pilát řekl židům: ”Hled'te, váš král!” Ale oni se pustili do křiku: ”Pryč s ním! Ukřižuj ho!” Pilát jim namítl: ”Vašeho krále mám ukřižovat?” Velekněží odpověděli: ”Nemáme krále, jen císaře!”

Pilát viděl, že tím ničeho nedosáhl, ba naopak, že bouře stále vzrůstá. Dal si tedy přinést vodu, před očima lidu si umyl ruce a řekl: ”Jsem bez viny na krvi tohoto člověka. To je vaše věc.” Všechni lidé odpověděli: ”Jeho krev ať padne na nás a na naše děti. Propustil jim Barabáše, ale Ježíše vydal, aby byl ukřižován.

Když se mu dost vysmáli, svlékli mu plášť, oblékli mu zase jeho šaty a odvedli ho, aby ho ukřižovali. On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota.

Ježíš umírá na kříži

Když ho odváděli, zadrželi jistého Šimona z Kyreny, který právě přicházel z pole a šel kolem – byl to otec Alexandra a Rufa. Toho přinutili, aby mu nesl kříž. Šel za ním velký zástup lidu a zvláště ženy, které nad ním nařikaly a plakaly. Ježíš se k nim obrátil a řekl: ”Dcery jeruzalémské, nade mnou neplačte! Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi; přijdou totiž dny, kdy se bude říkat: ‘Blažené jsou ženy neplodné, životy které nerodily, prsy, které nekojily! Tehdy lidé začnou říkat horám: ‘Padněte na nás!’” A kopcům: ”Přikryjte nás!” Vždyť děje-li se toto se stromem zeleným, jak to teprve dopadne se suchým!”

Spolu s ním byli vedeni na popravu také dva zločinci.

Přivedli ho na místo, kterému se říká Golgota, což znamená v překladu Lebka. Dali mu pít víno s příměskem hořkým jako žluč. Okusil, ale nechtěl pít. Tam ho ukřižovali a spolu s ním i ty zločince, jednoho po pravé a druhého po levé straně. Ježíš řekl: "Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí." Jeho vinu hlásal nápis, který dal Pilát zhotovit a připevnit na kříž a který zněl: Ježíš Nazaretský, židovský král. Tento nápis četlo mnoho židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky.

Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři díly, každému vojákovi jednu; vzali i spodní suknicí. Ta suknicí byla nesešíváná, setkána z jednoho kusu až dolů. Řekli si tedy: "Netrhejme ji, ale losujme o ni. Tak se měl splnit výrok Písma: Rozdělili si mé šaty, o můj oděv losovali."

Lid stál a díval se. Ti, kteří byli kolem, se mu posmívali, a říkali si: "Chtěl jsi zbořit chrám a za tři dny ho zase vystavět: Zachraň sám sebe, jsi-li Boží Syn - tak sestup z kříže!" Stejně tak se mu posmívali i velekněží s vykladateli Písma a se staršími a říkali: "Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Prý je to izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže a pak mu uvěříme. Spoléhal na Boha, ať ho teď Bůh vysvobodí, je-li mu nakloněn. Přece řekl: Jsem Boží Syn!"

Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: "Což ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!" Druhý ho však okřikl: "Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen ke stejnému trestu. My ovšem spravedlivě. - Dostáváme za to, co jsme spáchali, ale on nic zlého neudělal." A dodal: "Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš se svým královstvím!" Odpověděl mu: "Skutečně, říkám ti: Dnes budeš se mnou v ráji."

Bylo už asi dvanáct hodin. Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne, protože se zatmělo slunce.

U Ježíšova kříže stále jeho matka, Marie Kleofášova a Marie z Magdaly. Když Ježíš uviděl svou matku, jak při ní stojí učedník, kterého měl tak rád, řekl matce: "Ženo, to je tvůj syn!" Potom řekl učedníkovi: "To je tvá matka!"

Kolem tří hodin zvolal Ježíš mocným hlasem: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?"

Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, říkali: "On volá Eliáše!" Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nastrčil na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít. Ostatní však říkali: "Počkej, chceme vidět, zda-li ho Eliáš přijde zachránit."

Ježíš řekl: "Žízním!" Tak se mělo splnit Písmo. Stála tam nádoba plná octa. Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem a podali mu ji k ústům. Když Ježíš přijal ocet, mocným hlasem zvolal: "Je dokonáno. Otče, do tvých rukou poručím svého ducha."

Pak sklonil hlavu a skonal.

V tom se chrámová opona roztrhla od shora až dolů, země se zachvěla, skály se trhaly, hroby se otevíraly, mnoho těl zesnulých svatých vstalo. Po jeho vzkříšení vyšli z hrobu, vešli do svatého města a ukázali se mnoha lidem.

Když setník, který stál naproti všemu, viděl, že tak vydechl naposled, velebil Boha a řekl: "Ten člověk byl opravdu Syn Boží!"

I jeho lidé, kteří měli s ním u Ježíše stráž, když viděli to zemětřesení a všechno, co se stalo, hrozně se polekali a říkali: "To byl opravdu Syn Boží!" A všichni ti, kteří se tam shromáždili k této podívané, bili se v prsa a vraceli se domů. Jeho známí všichni zůstali stát opodál, také ženy, mezi nimi Marie, matka Jakuba mladšího, Josefa a Salome, matka Zebedeových synů – ty ho následovaly a jemu sloužily už tehdy, když působil v Galileji – i mnoho jiných, které s ním přišly do Jeruzaléma.

Protože byl den příprav, mrtvá těla měla zůstat na kříži přes sobotu – tu sobotu byl totiž velký svátek – požádali lidé Piláta, aby ukřižovaným byly přeraženy kosti v nohách a aby byli sňati. Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíši, viděli, že je už mrtev. Nepřerazili mu proto kosti, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda. Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví a jeho svědectví je pravdivé. To se stalo, aby se splnil výrok Písma: Ani jedna kost mu nebude zlomena. Na jiném místě se v Písmu říká: Budou pohlížet na toho, kterého probodli.

Ježíš uložen do hrobu

Mezi tím už nastal večer. Jeden bohatý člověk, vážený člen velerady, jmenoval se Josef – ušlechtilý a spravedlivý – nesouhlasil s jejich rozhodnutím a jednáním. Pocházel z Judského města Arimatie. Také očekával Boží království a byl Ježíšovým učedníkem, ale pro strach před židy jen tajným. Rozhodl se jít k Pilátovi a požádat ho, aby směl sejmut Ježíšovo mrtvé tělo. Pilát se divil, že Ježíš už zemřel. Dal si proto zavolat setníka a ptal se ho, zdali je už mrtev. Když mu to setník potvrdil, daroval Pilát Josefovi mrtvé tělo a poručil, aby mu ho vydali. Josef koupil plátno, přišel a sňal jeho tělo.

Dostavil se tam také Nikodém, ten, který k němu přišel jednou v noci a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber. Pak vzali Ježíšovo tělo a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do pruhů plátna, jak je to u židů zvykem. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té nová hrobka, kterou si dal Josef vytesat ve skále a kde ještě nikdo nebyl pochován. Tam tedy položili Ježíše. Provázely je ženy, které přišly s Ježíšem z Galileje. Podívaly se na hrobku i na to, jak bylo tělo pochováno. Před vchod do hrobky přivalili velký kámen a odešli. Marie z Magdaly a Marie, matka Josefova přitom seděly naproti hrobu. Právě nastávala sobota. Potom ženy odešly domů a připravily si vonné oleje a masti. V sobotu však zachovaly sváteční klid podle přikázání.

